

జయ గురు దత్తస్వామి.

త్రిలోక్య గీత
రెండవ అధ్యాయము
కర్తవ్య తత్త్వయోగము

త్రిలోక్యా ఉవాచ:-

వేణుగోపాలకృష్ణాఖ్య!, హే దత్తాత్రేయ! సద్గురో ! ||
అంశానాం తత్త్వమాఖ్యాసి, దైవసేవా సముద్యమే ||2.1||

[కుమారి త్రిలోక్య ప్రశ్న:

ఓ దత్తాత్రేయ భగవానుడా!

వేణుగోపాలకృష్ణ యని పేరు గల దివ్య ప్రబోధకా!

ఈ విప్లవాత్మక దైవ కార్యక్రమ తత్త్వమేమి? దాని ముఖ్య విషయములేవి?]

శ్రీ శ్రీ శ్రీ దత్త స్వామి ఉవాచ:-

అమృతానందమయ్యాస్త్యం, విశ్వవిద్యాలయ స్థితా |
శాంతిప్రేమసువ శ్చత్రా, విశ్వ శాంతిం విలోకయ ||2.2||

[శ్రీ దత్త స్వామి వివరించారు:-

ఓ త్రిలోక్య! లోకమంతటా శాంతి, ప్రేమలను ప్రచార, ప్రతిష్ఠలు చేస్తున్న మాతా
అమృతానందమయీ దేవిగా పిలువబడే దివ్యమైన అమ్మ స్థాపించిన

విశ్వవిద్యాలయంలో నీవు చదువుకున్నావు. నేడు విశ్వశాంతి కొరకు విశ్వము ఎలా పరితపిస్తున్నదో చూడరాదా!]

**అశాంతిః కారణం పాపం, సర్వత్రైకత్ర వా భువి |
దండభీతిః పునర్దృశ్యా , ప్రశాంతి స్సర్వ జవినామ్ ||2.3||**

[వ్యక్తిగత స్థాయిలో, విశ్వస్థాయిలో దుఃఖము, మానసిక పీడలకు కారణము అధర్మవర్తనము మరియు పాపకర్మలు. ప్రతి మానవుడు తాను చేసిన పాపకర్మలకు గాని అధర్మ కర్మలకు గాని శిక్ష అనుభవింపక తప్పదనే సత్యమును జీర్ణించుకున్నప్పుడు అంతటా శాంతి స్థాపించబడును.]

**ప్రభుత్వావిష్కృతా భీతిః, పాపినో దండనోజ్ఞతాః |
న్యాయాలయేషు చోత్కోచైః, న్యాయవాది బలైరపి ||2.4||**

[ఏ రాజ్యములోనైనా, ప్రభుత్వాలు పాపకర్మలకు వేయబడు శిక్షలను ప్రదర్శించి పాపము చేయుటకు భయము కలిగించాలి. కాని ప్రస్తుతం పాపము చేసినవారు తమ న్యాయవాదుల తెలివితేటలతో కొన్నిసార్లు, కోర్టులు, పోలీసుశాఖలలోని అవినీతి సహకారంతో కొన్నిసార్లు తప్పించుకోగలుగుతున్నారు.]

**అనూహ్య దైవశక్తేశ్చ, ప్రత్యయః పాప దండనే |
అవశ్యం స్థాపనీయో ధ్రాక్, యేనైవ ధర్మ సంస్థితిః ||2.5||**

[అనూహ్య పరబ్రహ్మము ఉన్నదనే జ్ఞానముతో బాటు అనూహ్య రీతిలో తాను జీవుల పాపకర్మలకు శిక్షలను అనుభవింపజేయగలడనే జ్ఞానమును తక్షణము విశ్వమంతటా ప్రచారము చేయాల్సిన అవశ్యకత చాలా ఉంది. ఈ విధంగా మాత్రమే లోకంలో ధర్మము ప్రతిష్ఠింపబడుతుంది.]

ఆశాకృష్టా న జానంతి, శాంతిమూల్యం భయా ద్విना |
అవశ్యంభావి దండస్య, నోహ్య దత్తస్య సంప్రతి ||2.6||

[ధర్మము స్థాపించబడితేనే శాంతి నెలకొంటుంది, మరియు విశ్వశాంతి స్థాపించబడుతుంది. ఈ విధంగా ప్రతి మానవునికి సంతోషం అందుతుంది. కాని మానవులలో నియంత్రణ లేని కోరికల కారణంగా శాంతి విలువను తెలుసుకోలేక పోతున్నారు. కావున మానవులు చేసిన పాపకర్మలకు తాము అనుభవింప జేయగల శిక్షలంటే భయం కలిగించగల ఒకే ఒక్క మార్గమే అనూహ్య పరబ్రహ్మమునకు మిగిలిన ఏకైక పరిష్కార విధానము .]

కేవలం లౌకికం నేదం, దైవాత్సృష్టం జగత్సమమ్ |
పరిశ్రమ ఇవైకేన, శాంత్యభిష్టేన యుజ్యతే ||2.7||

[ఈ కార్యం కేవలం లోక సంబంధ విషయం మాత్రమే కాదు, వాస్తవానికి లోతుగా భగవంతునికే సంబంధించిన విషయం. విషయం ఏమిటంటే ఒక పారిశ్రామిక వేత్త పరిశ్రమ నిర్మించినట్లు భగవంతుడు ఈ లోకాన్ని సృష్టించినాడు. సహజంగానే పారిశ్రామిక వేత్త తన పరిశ్రమ శాంతియుతంగా నడవాలనుకుంటాడు. అదే విధంగా భగవంతుడు తను సృష్టించిన విశ్వం శాంతియుతంగా ఉండాలనుకుంటాడు.]

శాంతిలక్ష్మ క్రియార్థస్య, పరత్రేహ చ తుష్యతి |
ఈశ్వర స్స సుఖి జివ-లక్ష్మమేతద్ధి కస్యచిత్ ||2.8||

[ఏ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన ప్రచారం ద్వారా భగవంతుడికి ఇష్టమైన శాంతి స్థాపన జరుగగలదో అట్టి కార్యక్రమములో అంకిత భావంతో పాల్గొన్నవారు స్వయంగా భగవంతుని సంతోష పెట్టిన వారవుతారు. ఎవరి కారణంగా భగవంతుడు సంతోష పడతాడో వారు ఈ లోకంలో సంతోషంగా ఉండగలరు, మరణానంతరం పై లోకాలలోనూ సంతోషంగా

ఉండగలరు. లోకంలోని జీవాత్మలన్నింటికీ ఉండగల ఒకే ఒక జీవితలక్ష్యం భగవంతుడికి ఆనందమును అందించడమే.]

స నాస్త్యపి ధర్మ మతిః, మిథ్యా నాస్తిక భాషితా |
పృచ్ఛాయో వయమప్యత్ర, కా హానిః పాపకర్మణా? ||2.9||

[నాస్తికుడు అనూహ్య పరబ్రహ్మము ఉన్నదని నమ్మక పోయినా తాను ధర్మమును, విలువలను వీడనని ఎలాంటి పాపము చేయనని పలుకుతాడు. ఇది కపటమైన భావన. పాపకర్మలను దండించ గల అనూహ్య పరబ్రహ్మము లేదని తెలిస్తే నా మనసు కూడా పాపం చేస్తూ, విశ్వంలోని సుఖములను అనుభవించడంలో తప్పేమిటి? అని అంటుంది. ప్రతి పాపమునకు తగిన శిక్ష లేదు అని తెలిసినా కూడా ఆ పాపమును చేయకపోవుట చేత, వాటి ఫలితంగా పొందగల ఇహలోక సుఖాలను వదులుకోవడం మూర్ఖత్వమే అవుతుంది. కావున అనూహ్య పరబ్రహ్మము తన అనూహ్య విధానంలో పాపకర్మలకు శిక్ష విధిస్తూ పాపకర్మలను నియంత్రిస్తుంది.]

విభూతిః కలితా మాన్యా, నోహ్యస్తిత్వ మృషా క్వచిత్ |
అపవాదేన సిద్ధాంతః, ఛిన్నః కిం? తన్నిరూప్యతామ్ ||2.10||

[అనూహ్య రీతిలో కనపడే మహిమలు స్పష్టంగా అనూహ్య పరబ్రహ్మ యొక్క ఉనికిని చాటుతాయి. ఈ కారణం చేత నాస్తికులు అనూహ్య మహిమలను ఏవో కల్పిత నిరూపణలతో అసత్యమని చూపాలనుకుంటారు. కొందరు చేతివాటం ద్వారా చేసిన పనులనే మహిమలు అని చూపవచ్చును. ఇందుకొరకు అన్ని మహిమలు అసత్యమనడం సమంజసమా? కొందరు పరీక్షలో కాపీ కొట్టినారని మొత్తంమీద పరీక్షల విధానమే రద్దు చేస్తారా? వ్యవస్థలో జరిగే అవినీతిని ప్రత్యక్షంగా తప్పు అని నిరూపించాలి.]

హస్తభ్రమే భస్మ తచ్ఛేత్, విదేశే జాయతే కథమ్ |
అమృతం చ ఘటాత్ భస్మ, జాతం బహు ఘటశ్చితమ్ ||2.11||

[ఒకవేళ చేతి వేళ్ల మధ్య విభూతి మాత్ర ఉంచి చేయి ఊపుతూ విభూతిని సృష్టించారని అసత్య దృశ్యప్రచారం చేసే నాస్తికులు, ఫోటోల నుండి నిరంతరాయంగా విభూతి రాలుతుండటం, భక్తుల ఇళ్ళల్లో ఫోటోల నుండి అమృతం వర్షిస్తుండటం, విదేశాలలోనూ ఇలాంటివి జరిగినపుడు వాటిని ఎలా వివరిస్తారు? శ్రీ సత్యసాయి బాబా ఒక కుండ విభూతి నుండి అనేకమైన కుండల కొద్దీ విభూతిగా హెచ్చించబడిన మహిమ గురించి నాస్తికులు వివరించాలి.]

విజ్ఞానీ మౌన మాధత్తే, నాస్తికాః పూర్వ నిశ్చయః |
ఆశ్రవే జీవనం స్వైరం, పాపిభగ్నం భవేదితి ||2.12||

[శాస్త్రవేత్తలు మహిమల పట్ల మౌనంగా ఉంటారు. ఎందుకంటే మహిమలు సత్యమైనవనీ, అయినప్పటికీ మానవులు తర్కవిశ్లేషణతో వాటి అంతర్నిహితమైన రహస్యం అందుకోలేరని తెలుసుకొంటారు. కాని నాస్తికులు మహిమలను పరీక్షించక ముందే వానిని మోసము అని లేదా ఇంద్రజాలమని నిర్ధారణ చేస్తారు. నాస్తికులకు నిజానికి మహిమలంటే భయం, ఎందువలన అంటే ఒకవేళ తాము మహిమలను ఒప్పుకోంటే అందుకు మూలమైన అనూహ్య పరబ్రహ్మను అంగీకరించవలసి ఉంటుంది. అనూహ్యమైన రీతిలో పాపకర్మలకు భగవంతుడు విధించే దండనను కూడా అంగీకరించాల్సి ఉంటుంది. తద్వారా లోకంలో నాస్తికులు గడుపుతున్న స్వేచ్ఛాపూర్వక జీవితంలో, అన్నిరకాలైన పాపకర్మల ద్వారా సంపాదించుకున్న సుఖభోగములను తాము వదులుకోవాల్సి వస్తుంది.]

మౌనం సాధు యతస్తద్ధి, మౌన వ్యాఖ్యేయ ముచ్యతే |
ప్రాగేవ నాస్తికమతం, మూఢమౌగ్రహ నిఘ్నరమ్ ||2.13||

[మహిమల పట్ల శాస్త్రవేత్తలు ప్రదర్శించే మౌనం నిజానికి పరబ్రహ్మ యొక్క అనూహ్య తత్త్వమును పరిపూర్ణంగా తెలియజేస్తుంది. అనూహ్యమైన భగవంతుడగు పరబ్రహ్మమును వివరించగల ఏకైక మాధ్యమం (సాధనం) మౌనం. మేము విజ్ఞాన శాస్త్రమునకు అభినందనమును తెలుపుతున్నాము. నాస్తికులకు మాత్రం కాదు, ఎందువల్ల అంటే వారు మహిమలను మున్ముందుగానే ఎలాంటి విచారణ జరుపకుండా మహిమలను శోధించకుండానే వాటిని నిరాకరిస్తారు.]

**మర్యాదా సంస్కృతి ర్లోకే, విజ్ఞానం మతముచ్యతే |
పరబ్రహ్మ ప్రమాభంగో, న దోష స్సర్వసంగతే ||2.14||**

[జ్ఞాన ప్రపంచంలో సూటిగా గంభీరంగా వ్యవహరిస్తున్న కారణంగా విజ్ఞాన శాస్త్రము వివిధ ప్రపంచ మతములలో ఒకటిగా అంగీకరించబడుతుంది. అనూహ్య పరబ్రహ్మను విశ్లేషించుటలో విజ్ఞాన శాస్త్రం విఫలమయింది ఎందువల్ల అంటే అనూహ్య పరబ్రహ్మ, అనూహ్యమైనది కదా. ఊహించదగిన ఈ విశ్వంలో మాత్రం విజ్ఞాన శాస్త్రమే ఉత్తమ అధికారి.]

**సిద్ధాంత మాత్ర స్తర్కో హి, న ప్రయోగా ద్ధ్వనిర్గుణః |
ఆకాశస్యేతి నో సాధుః , వాతాణుభిః స నీయతే ||2.15||**

[పురాణ తత్త్వవిధానము సిద్ధాంతపరమైన జ్ఞానమైనందున, ప్రత్యక్ష ధ్రువీకరణ చేయనందున కొన్ని దోషములను ప్రదర్శిస్తుంది. ఉదాహరణకు శబ్దము ఆకాశము (శూన్యము) యొక్క గుణము అనే పూర్వ తర్క ప్రతిపాదన సరైనది కాదు, ఏలననగా శబ్దము శూన్యంలో ప్రయాణించలేదు. శబ్దము ప్రయాణించాలంటే వాయువు లాంటి మాధ్యమం తప్పనిసరి. విజ్ఞాన శాస్త్రం ప్రయోగబలం ద్వారా ఇలాంటి పురాణ తర్క దోషాలను సరిచేయగలదు.]

చిద్దైవమితి దోషోఽయం, జడశక్తి క్రియాకృతః |
నాడీషు పరిణామేన, శ్రుతేరన్యన్నిషేధతః ||2.16||

[పురాణ తత్త్వవిధానము ననుసరించి పలువురు ఆధ్యాత్మిక సాధకులు చైతన్యమును భగవంతుడని విశ్వసించారు. కాని విజ్ఞాన శాస్త్రము చైతన్యమును జీవోత్పన్న అంశంగా ఇలా నిర్వచించింది. జీవులలో జీర్ణింపబడిన ఆహారం, కణభాగమైన మైటోఖాండ్రియాలో ఆక్సీకరణం చెందడంలో విడుదలైన జడశక్తి (ఇనర్ట్ ఎనర్జీ) యొక్క విశేషమైన కార్యరూపమే చైతన్యము అని అభివర్ణించింది. జడశక్తి మెదడులోని నాడీ వ్యవస్థకు పంప బడినపుడు పొందిన రూపాంతరమే చైతన్యము. విజ్ఞాన శాస్త్రము భగవంతుడిని నిర్వచింపలేక పోవచ్చును. కాని సృష్టిలోని ఆయా అంశాలు భగవంతుడు కాదని శాస్త్రీయంగా నిరూపించడంలో సఫలమైంది. సృష్టించబడిన ఏ అంశమూ భగవంతుడు కాదని వేదాలు ప్రమాణీకరించాయి. (నేతి నేతి...) ఎందువల్ల అంటే భగవంతుడు ఊహలకు అందనివాడు, అనూహ్యమైన వాడు.]

దుఃఖహేతో రఘా న్ముక్తిః, జ్ఞాన తాప క్రియాచ్యుతః ||
మహావకాశ ఏవాయం, దైవానుగ్రహ సంచితః ||2.17||

[అన్ని దుఃఖాలకు కారణము తమ తమ పాపకర్మలు. ఒకవేళ పాపకర్మలు పునరావృతం చేయకపోతే (మళ్ళీ చేయకుంటే) ఇంతకు ముందు చేసిన పాపకర్మలన్నింటికీ అనుభవించవలసిన శిక్షలు కూడా తొలగింపబడుతాయి. మొదట పాపకర్మ విశ్లేషించగల జ్ఞానం పొందడం, తదుపరి దాని పట్ల పశ్చాత్తాపం చెందడం, చివరికి అట్టి పాపం మళ్ళీ చేయకపోవడం అనే విధానక్రమమును అనుసరించుట ద్వారా జీవాత్మ పునరుద్ధరణ చెందగలదు. ఇది అత్యంత దయామయుడైన భగవంతుని కరుణ కారణంగా జీవులు పొందిన ఉత్కృష్టమైన వరము.]

నాస్త్వపాయోఽన్యథా ప్రోక్తాత్, యుజ్యతే దండనం యతః |

అపునః కరణాయైవ , సిద్ధే దండో వృథా పునః ||2.18||

[ఇంత కంటే పురాకృత పాపములతో పాటు వర్తమాన పాపఫలితములను నివారించగల మరొక మార్గమేదీ లేదు. ఈ విధానము తర్కయుక్తమైనది, ఎందువల్ల నంటే పాపకర్మలు ఇక మీదట చేయనపుడు, పూర్వము చేసిన పాపకర్మలకు శిక్షలు అవసరము లేదు. కారణమేమంటే భగవంతుడు విధించే ఏ శిక్షలైనా జీవునిలో పరివర్తన తీసుకురావడం ద్వారా లోకంలో అటువంటి పాపకర్మ తిరిగి చేయకుండా చూడటమే తాత్పర్యము.]

దండదోషోఽస్తి యేనాయం, న చిరం పరివర్తితః | విముక్తో దండితశ్శౌరః , పునశ్శౌరో గుణావృతః ||2.19||

[దండనము లేదా శిక్ష కూడా ఒక దోషం కలిగి ఉంది. జీవునిలో ఇది శాశ్వతమైన మార్పు (తప్పు ఇకపై చేయరాదు అనే నిర్ణయం) తీసుకురాలేదు. శిక్ష పొందిన కొంతకాలం వరకు మాత్రమే ఆ ప్రభావం ఉంటుంది. తీవ్రమైన శిక్ష పొందిన ఒక దొంగ కొంతకాలం వరకు మాత్రం దొంగతనం చేయడు. తర్వాత తన చుట్టుపక్కల పాపముచేయుటకు గల అనుకూల వాతావరణం వల్ల ప్రేరణ పొంది తిరిగి అతడు ఆ పాపమును చేయుట ఆరంభిస్తాడు.]

జ్ఞానం పాపం దహత్యేవ, శాశ్వతం దైవభీతిదమ్ | ఈశ్వర ప్రీతి ఏతేన, సేవకాయ నిరంతరమ్ ||2.20||

[ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానము జీవునిలో గల పాపప్రవృత్తిని సమూలంగా కాల్చి వేస్తుంది కావున కేవలము ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానమే జీవునిలో శాశ్వత పునరుద్ధరణ చేయగలదు. ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానముతో పాటు భగవంతుడు తమ ప్రతి పాపమునకు నిష్పక్షపాతంగా శిక్ష తప్పక విధిస్తాడనే భయము కూడా అనుభవమైతే అప్పుడు జీవునిలో తప్పక శాశ్వత పరివర్తన కలుగుతుంది. ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానము ఒక్కటే లోకంలో భగవంతునికి ఇష్టమైన జీవుల

పునరుద్ధరణ విధానము. భగవంతుడు అమితంగా శాశ్వతంగా ఇష్టపడేదేమిటంటే
జీవాత్మ చేసే ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన ప్రచారము అనబడే భగవత్సేవయే.]

ఇతి త్రైలోక్యగీతాయాం దైవకర్తవ్యయోగో నామ ద్వితీయాధ్యాయః

ఈ విధముగా త్రైలోక్యగీత యందు 'కర్తవ్య తత్త్వయోగము' అను
ద్వితీయాధ్యాయము ఇంతటితో సమాప్తము.